

WE SRZODĘ DNIA 23. LISTOPADA 1796.

P A T E N T.

MY FRANCISZEK Wtóry, z Bożey Łaski obrany Celsarz Rzymski, po wszystkich czasach Pomnożyciel Rzeszy, Król Nieniecki, Węgierski, Czeski, Gallicy i Lombomeryi &c. Arcy - Xiążę Austryi, Xiążę Burgundy i Lotharingii, Wielki Xiążę Toskański &c. &c.

Wielkość terażniejszey przez Francuzki naród na nas wymuszoney' wojny, tudzież haniebne skurki, które przez ustanowione od tego narodu nader szkodliwe ustawy po większey części już uskutecznione w każdym kraju, i w każdym wydziale ludzi dzielność swoją dla zamierzonego ich rozprzestrzenienia mieć musiały, wszystkim są tak dobrze wiadome wziętym przykładem z samey Francyi, iż potrzeby nie masz wystawiania tych skutków z dokładniejszym ich opisaniem.

Zwątlenie wszelkiego obywatelskiego porządku, obalona święta Religia, zupełna niepewność własności samemu widzimi się przywłaszczoney władzy zostawiona, naywiększa bezdzielność praw, wyrzeczenie się wszelakiey obywatelności, a przeto potargano wszystkie owe związki, któremi się obywatelskie zgromadzenia szczególnie w dobrym stanie utrzymać mogą, są skutkiem tego wszystkiego, i wszelakie choćby naygwałtownieysze, i godne obrzydzenia środki za dozwolone drogi poczytane dla dopięcia złośliwego zamiaru.

Jednakże każdemu swoją oyczynę kochającemu obywatelowi musi w padać w oczy, i ko mimo wszelka nasza troskliwość, i wszelkie nasze usiłowanie, w naynieprzyjemniejszey zostaniemy jeszcze potrzebie, ażebyśmy przeciwko powszechnie wiadomym nieprzyjaciela zamiarom liczne woysko postavili, toż w odległych krajach utrzymywali, i wszelkiemi opatrywali potrzebami, którego tak utrzymanie, iako i inne z nim połączone nie małe koszta przyczyna są wielkich wydatków, które z zwykłych, i dotąd pobieranych dochodów krajowych, unikając nawet wszelkiego mniej potrzebnego wydatku, zatratwione bydź nie mogą, azatym wymaga potrzeba otwarczenia nadzwyczajnych kanałów, któremi by pieniądze nieuchronnie wpływały.

Gwałtowne okoliczności, od których zakończenia skutku spokojność, bezpieczeństwo, i dobro każdego szczególnego obywatela tak co do niego samego, iakoteż co do jego własności zawisła, nadałyby nam zewszecz miar prawo wymagania powszechnego podatku wojennego dla tym mocniejszego odparcia tego tak głównego nieprzyjaciela.

Szczególnie tylko osobliwsza miłość, z którą ku naszym poddanym dla ich wierności i powolności zawsze okazywanej przywiązani jesteśmy, oraz owe mocne nasze przedsięwzięcie oszczędzania ich wkładów osaczy tak daleko, iak okoliczności pozwalają, i uczynienia im ulgi w opłacaniu dania pobudza nas do tego, iż łagodniejszy sposób przez jeneralne pożyczanie pieniędzy podług niżej rozrządzonych ustaw obieramy, i toż od naszych wiernych Galicyi zachodniy obywatelów, i poddanych naterażniejszy rok woyskowy 1797. poczynający się od dnia 1 listopada roku 1796 a kończący się z dniem ostatnim października roku 1797 zwyczajną drogą takim sposobem wymagamy, iż na takowe pożyczane pieniądze po zupełnym onych zapłaceniu, temu co je pożyczą, porządne Monarchiczne obligacye zprowidzą po pięć odsia natchmiasz wydawane i wniesione były.

Uznaiemy byźdź rzeczą potrzebną prawidła, podług których toż pożyczanie wy bierać się ma, następującym sposobem określić.

Po pierwsze: Wszyscy posiadacze dóbr, gruntów, i przynoszących dochod realności maia tytułem pożyczania opłacać, biorąc za fundament kontrybucyą, czyli podatek, który na ich realności według terażniejszego ułożenia w całoroczney opłacie przepisany jest, takim sposobem: iż zwierzchności gruntowe, tudzież posiadacze dobr ogólnie powinni będą ilość od swych całorocznych na leżących tak nazwanych affiar, czyli podatek 10 procentu jeszcze raz tyle, tytułem pożyczki zapłacić, podług czego więc od falsyonowanych dochodów 20 od sta za rok woyskowy 1797 do ustanowioney kasy Cyrkularney oddane byźdź maia. Podobnym także sposobem.

Po wtóre: Duchowieństwo za nadmieniony czas podwoyną ilość 20 procentowego podatku duchownego, azatym 40 procentu od dochodów falsyonowanych, za rok woyskowy 1797 zapłacić ma.

Potrzenie: Mieszczanie w głównym Mieście Krakowie, Lublinie, i Sandomirzu z Przedmiesciami do tego należącami, podatku podymnego piędziesiąt od sta, inni zaś mieszczanie pomiascach w kraiu, tudzież poddani w ogólności tegoż samego podatku trzydzieści od sta tym sposobem zapłacą, iż z zwyczajnym podymnego podatkiem te trzydzieści złotych od sta iako pożyczka woienna wypłacona byźdź powinna.

Po czwarte: Posiadacze całych, pół, i czwierci łanów równie iak i poddani po trzydzieści od sta podatku łanowego zapłacą.

Po piąte: Do tey klasy pożyczających pieniądze należy także żydowstwo, które pogłownego za dawnych rządów wymierzonego piędziesiąt od sta opłacić, a natomiast również Monarchiczne obligacye dla Synagog napisane byźdź miane odebrać ma.

Wniesienie takowych pieniędzy nastąpić ma przez dwory, przez Xieży, przez Mieszczan, poddanych i żydów, gdy iuz w następującym miesiącu styczniu roku 1797 Kwartał ieden upływie, w przyszłym miesiącu styczniu 1797 za połowę roku; należąca się zaś jeszcze druga ilość półroczna według sposobu opłacenia podatków w tym kraiu zwyczajnego, a to w miesiącu czerwcu, i wrześniu roku 1797 Kwartałnie do owych kas wniesiona byźdź powinna, w których potoczna kontrybucya, czyli podatek opłaca się, i potom zebrane razem sumy do kasy kredytowej skarbu Monarchicznego odwieść należy.

(Reszta w Nomerze następującym)

Z Wiednia d. 13. Listopada.

Trzydziesty czwarty nadzwyczajny łodutek do Nro: 91. Wiedeńskiej gazety.

Przez nadbiegłego dziś rano kuryerem wyższego porucznika Skal od jeneralnego kwaterniczego sztabu, przysłał baron

F. Z. M. Alvinzy z placu boiu pod Bassano wiadomość, iż go nieprzyziacielski jenerał Buonaparte d. 6. t. m. rano, wiego położeniu między Bassano i Fonteniva z większą częścią mającego w tamtych stronach woyska atakował, iże powtarzane przez cały dzień z natarczywością nieprzyziaciel-

skie ataki, od naszych woysk, zawsze mężnie i walecznie odporne zostały, potężenie nasze utrzymane i nieprzyjaciel nazad opparty został.— Gdy nadeszła noc, uczyniła bitwie koniec, potrzeba się obszerniejszego rapportu o skutku tego szczęśliwego zdarzenia, iako też następnych w krotce spodziewać.

Trzydziesty piąty nadzwyczajny dodatek do Nru: 91 Wiedeńskiej gazety. W Poniędziatek d. 14 listopada.

Od F. M. L. barona Davidovich nadeszła tu z Trientu pod d. 8 t. m. wiadomość, iż podczas kiedy się zatrudniano rozbiciem mostu powyżej Tryentu na rzece Etsch, i przeprawieniem na tamtą stronę potrzebnych woysk, przedsięwziął czynny generał Loudon przez walecznego dragonów pułkownika Döllera uwieńczył skutkiem na Torbolo dywersją, który aż do Mori postąpił i tam się usadowił.— Jak tylko woyska na prawem brzegu stanęły, atakował generał Ocskay nieprzyjacielskie posterunki i posunął swoje przednią straż aż do Ravazau. Generał Vukasovich postąpił na lewem brzegu aż do Cagliano, a podpułkownik od Lattermana Seulen, dla uczynienia nieprzyjacielowi demonstracyi i dla utrudnienia jego cofania na Valfulgieria ku Roveredo — Nieprzyjaciele, którzy się w cieśninie pod Cagliano, w dwóch zamkach Besseno i la Pietra oszańcowali, odpierali nasze natarczywe i mężne ataki, z takim uporem i zapamiętałością, iż d. 6 nadaremnieśmy ich po kilka razy usiłowali dobyć. Dnia 7 atakowano nieprzyjaciół z ponownem mężstwem i w połączonych siłach; ale gdy niepoprzestali z największym uporem bronić się przeciwko mężnym naszym granicznym woyskom, które te dwa zamki szturmowały, musiał F. M. L. Davidovich całą dywizją Xcia Reufs, to jest brygady generała Spork i Vukasovich do wyrugowania ich z tamtąd obrócić.— Bitwa trwała od zorzy dniewy aż do 3 godziny po południu; zamek Pietra był na przemian w ręcy, znowu odbity, aż nakoniec zachęczone owym bezprzykładnem odporem mężstwo wszystkich naszych woysk

przemogło; nieprzyjaciel został do ucieczki przymuszony, i my zdobyliśmy te cieśniny z 5 armat i 8 amunicyjnych wozów; do czego się założone przez samego generała Ocskay na wzgórkach Remi prawego brzegu batterye, pod roztropnem kierowniem pułkownika Dedevice nie mało przyłożyły.— Strata nieprzyjacielska przynosi 3000 ludzi, z których więcej iak 1000 w niewolę się dostało — F. M. L. Davidovich żałuje iż ten krwawy dzień i odniesione w nim z tyłą trudaości i mężstwem korzyści, około 400 w zabitych i ranionych czynnych naszych żołnierzy kosztował. Między pierwszemi żałuje szczególnież mężnego i dystyngwującego się porucznika Vicsay od Alvinzego i kapitana Nadasdy.— F. M. L. dodaje, iż iako oczny świadek boju, nie może dosyć oddać sprawiedliwości, za czynne przyłożenie się generałowi Xciu Reufs, za użyteczne sprawienie się generałowi Spork, a szczególnież zaś za pełne roztropności doprowadzanie generała Vukasovich, który zawsze przednią straż szczęśliwie dowodził i naywięcej się do odniesionych korzyści przyczynił.— generałowie chwalą wszystkich officyerów i całe woysko.— Przy ukończeniu niniejszego rapportu, odebrał wiadomość, iż nasza przednia straż ma się już w Roveredo znajdować i aż do Allà patrolować; nieprzyjaciel śpieszno miał się cofnąć.— Wystano zaraz inne podjazdy ku Valastika, Valbozna, Valsignori, Valdagna, dla napastowania w tamtych okolicach nieprzyjaciela z boku i z tyłu i zatrwożenia go, aby tym sposobem rozdzielić stojące przeciwko F. Z. M. Alvinzy nieprzyjacielskie siły.

Trzydziesty szósty nadzwyczajny dodatek do Nru: 91. Wiedeńskiej Gazety we wtorek 15 Listopada.

O zasłęty na d. 6 pod Bassano i Fonteniva decydującej bitwie, nadeszła F. Z. M. Alvinzy następujący dalszy rapport: Korpus armii było tak rozstawione, iż 12 batalionów stało pod Fonteniva, a ich przednia straż za Brenta i 1 batalion dla utrzymania komunikacyi pod Cordiano, 11 batalionów stało przed i obok Bassano.— Dnia 5

równo ze dniem nadeszły już zewsząd wiadomości, iż Buonaparte od kilku dni całe swoje siły z różnych miejsc jako to Legnago, Ferrara, Verona, Montebello, do kupy ściąga, i nawet część od oblężenia artylleryi oderwał, i że na 3 dywizye w Vincenza się dzieli.— Przedsięwzięto zaraz r-kognoskowanie, i okazało się wszystko tak w samej rzeczy. Nieprzyjaciel uformował się już był we 3 lnie do marszu pod Vicenza; niewiedząc jeszcze co się z Trientem stało, uczyniono z naszej strony wszystkie przygotowania, i już była rzecz udecydowana, iesliby nas nieprzyjaciel chciał atakować, żeby wysć naprzeciw niego.— Dnia 6 aż do godziny 7 zrana było wszystko cicho; ale wnet potem, zaczął nieprzyjaciel przednią straż pod F. M. L. Provera z ręcznej broni i z armat pod Fonteniva atakować. Gdy to usłyszano w Bassano, ruszyła armia naprzód, a szczególniej wysłano 2 bataliony do Lenova, 1 do Marosdica, dla wstrzymania nieprzyjaciela od ataku przeciwko F. M. L. Provera, wziąć go z boku i z tyłu; ale ledwo co te woyska w Lenova stanęły, aż nieprzyjaciel uderzył na nich z wielką siłą i zwyczajną swą natarczywością. Lenova była z znaczną stratą z obydwóch stron parę razy wzięta i opuszczona; ale gdy nasze woyska przez ten natarczywy i odnawiany atak wiele ucierpiały, cofniono ich w położenie, które się od gór Sette Comuni na Marosdica za Lenova, aż do Punta rozciąga. Nawet i te pomimo walecznego odporu, były przez natarczywość nieprzyjaciela już już co tylko nieprzetamane; ale ku wieczorowi wzięta bitwa pomyślniejszy obrot, nieprzyjaciel został odpartem i nasze położenie utrzymane.— To samo się działo i przy F. M. L. Provera. F. Z. M. Alvinzy wyznał z żalem, iż nasza strata w tym dniu doniesie w zabitych i ranionych do 2000, i że bardzo mało dostało się nieprzyjacielowi w niewolę; co jest dowodem iż woyska porządek zachowały. Nieprzyjacielską stratę rachuje F. Z. M. przeszło 4000. Nadeszła noc zakończyła bitwę, podczas której odebrał F. Z. M. o godzinie 5 po południu od F. M. L. Davidovich tę przyjemną wiadomość, iż już ode-

brał Trient.— Gdy przez to zostało nasze położenie o wiele poprawione, umyślił F. Z. M. na drugi dzień d. 7 ieszeli się nieprzyjaciel po swojej wielkiej stracie niecofnął atakować go, i tym sposobem pospieszyc z dopięciem swego zamiaru.— Wszystkie woyska były się z dystyngwującą walecznością — Następney nocy po bitwie, użyto do rozdawienia woysk na przeznaczone miejsca, i do wygotowania rozporządzeń na drugi dzień. Równoz dniem już wszystko stanęło pod bronią i do marszu gotowe, ale powracające patrole przyniesły raport iż się nieprzyjaciel cofnął. Byłaby armia zaraz za nim ruszyła, gdyby F. M. L. Provera nie był musiał w rzed zerwanego na pontonach mostu naprawić kazać, co ledwie się przed samem południem ukończyło.— O godzinie 1 po południu, ruszyło korpus armii z Bassano i Fonteniva i stanęło o godzinie 9 w wieczor pod Scaldasferro obozem, a 3 bataliony pod Marosdica, które miały rozkaz złączenia się między S. Pietro di Gu i Giodo z armią. Nigdzie już nienatrafiono nieprzyjaciela; idąca od Fonteniva Provera:go kolonna, doszła tylko iego tylnej straży, gdzie do nic nieznaczących utareczek przyszło.— W marszu zabrano ieszcze tu i owdzie kilku brańców, którzy się spóźnili i haubice, którą nieprzyjaciel porzucił.— Dnia 8 zrana obevzał F. Z. M. Alvinzy obydwie dywizye F. M. L. Provera i Quosnadovich, że konieczność wymagała, aby co prędzey zapomieszanem nieprzyjacielem pospieszyc, iedać mu czasu do zebrania się i do z mocnienia, ruszyła armia we 3 kolomy do Vicenza. Za zbliżeniem się naszym pościęgał swoje furpoczy, opuścił Vicenza i cofnął się do Montebello — F. Z. M. postawił swoją przednią straż pod jener. Hohenzollern pod Altaville, armią na drodze ku Verona, i umyślił na 2 dzień pomimo zmordowania woyska do Montebello poyść, nieprzyjaciela ieszeli się nie umknie atakować i wypędzić.— Nieprzyjacielski jenerał l'Abusse, który iada i przednią strażą kommanderował, został w niewolę zabrany i leży ciężko raniony w Vicenza; tym sposobem w padło tam i wiecev nieprzyjacielskich oficyerów w nasze ręce.

G A Z E T Y K R A K O W S K I E Y

W E S R Z O D Ę D N I A 23. L I S T O P A D A 1796.

Z Londynu d 4. Listopada.

Wczoray poruszono hukiem armat w Parku i Dover całe miasto, ale wnet potym dowiedzieliśmy się, iż admirał Elphinstone przymusił d. 17 sierpnia bez wystrachu i straty ani i człowieka całą eskadrę Hollenderską pod admirałem Lucas, która była do odzyskania przyładku dobrej nadziei przeznaczona, w Saldanhabey do opuszczenia żagłów. Składała się z 3 liniowych okrętów, 5 fregat i 1 małego okrętu, na których było 342 armat 1972 ludzi. Kapitan Aglmer na fregacie Mosel, przybył wczoray do Falmut o tym ważnym zdarzeniu następującą dalszą wiadomość: „Jeszcze d. 3 odebrał admirał Elphinstone wiadomość że się Hollenderska eskadra zbliża. Wyszedł zaraz w 7 liniowych okrętów z przyładku i znalazł Hollenderską eskadrę w północnej stronie przyładku w Saldanhabay stojącą. Przemoc Angielskich żołnierzy, zniewoliła Hollenderskiego komendanta do wystąpienia na drugi dzień z propozycją kapitulacyi do Angielskiego admirała, która d. 18 pod kondycją że cała eskadra odda się w niewolę Anglikom została zawartą. Do tego szczęśliwego zdarzenia przyłożył się niemało admirał Pringle, który wsparł zawczasu admirała Elphinstone, i pułkownik Craig, który gro-

zić Hollendrom iż ich zładę będzie atakował, trzymał ich tak długo w nieczynności, poki admirał niezgromadził wszystkich swoich sił przeciwko nim. Hollendrzy czekali na Francuzkiego admirała Richery, albo na znaczne korpus wojska, które im miało bydź z wyspy Mauricyyskiej dostawione. Admirał Elphinstone powroci teraz do Anglii. Jenerał Doyle stanął już od niejakiego czasu z znacznem posiłkiem wojska w przyładku, gdzie takie przyprowadzono niedawno 2 bogato ładowne z wschodnich Indyy Hollenderskie okręty. — Eskadra admirała Richery była widziana niedawno pod Biskaya. Przetrzęsła tam jeden Dunski okręt, i podług wyznania kapitana tego okrętu, miała przy sobie 4 Angielskich kupieckich okrętów, a Hiszpańska flotta admirała Langara 7 zabranych. Admirał Richery obracał swój bieg ku Brest, dla tego mógł łatwo na eskadry admirałów Kurtis i Tompson napasć, które były od niego słabsze. — Fregata S. Małgorzata, przyprowadziła 2 Francuzkie fregaty Buonaparte od 20 i le Vengeur od 18 armat z 2 innymi przyjami do Cork. — Część Rosyyskiej eskadry, która chciała z Chatam do Kronstadt płynąć, powrocila nazad. — W tym roku jeszcze spodziewamy się 3 wielkich flott: jedna z wschodnich Indyy, której ładunek

na 5 mill: wartości podaia, druga z zachodnich Indy, na 4 mill. trzecia z Jamayki. — Przez przybyty z Lizbony pakebot odebraliśmy wiadomość, iż 16,000 Hiszpańskiego woyska zgromadziło się na granicach Portugalskich, na przeciwko którym Portugalczycy ledwie 5000 ludzi wystawić mogą. Port Lizboński zamknięto tancuchami, i wszystkie do faktoryi Angielskiej należące osoby są pogotowiu do odplynienia. Faktorya doniesła lordowi skarbu, iż przez negocyiuiający się z Francją pokoy, Portugalskie porty zostaną zapewne dla Anglikow zamknięte. — Nasz poseł Lord Bute jedzie na Portugalia do Anglii nazad. — Niejaki P. Majorum, który własnie z Ostendy do Harwich przybył, powiedział podsekretarzowi stanu, iż areszt w Flandryjskich portach tak ieszcze 5 niedziel będzie trwał iak w Francuzkich; iż w Dunkierze zebrano znaczne korpus wolutaryuszow, i wzdłuż tamtejszych brzegow wystawiono wiele płaskich statkow naktórych armaty i iazda może bydź wiezioną; iż o wyladowaniu do Anglii powszechnie mówią, która ma na koncu listopada na stąpić; iż około Brest blisko 30,000 dawniej Wandeyjskiej pogotowiu armii stoi, i część iey nazwana czarną armią, odebrała iuż na 3 miesiace przodkiem swóy żołąd; i że w Brest znajduje się 32 wojennych okrętow.

Z Manheimu d 5. Listopada.

Dzis około południa wszedł tu batalion Benjowskiego powracaiąc z Filipsburga. Słychać iż od wyższego Renu armii idzie tu kilka batalionow. Za Renem mieli się Francuzi od kilku dni znacznie pod jenerałem Desaix z okolicj Strasburga zwoćnić, i osadzić iuż wzgorki od Grünstadt aż do Neustadt. Wczoray przyszedł Francuzki patrol z 6 strzelcow do Helsen pod Frankenthal; ale zostali ze strata 2 ludzi od husarow Szeklera nazad wyparci.

Z Szwabii d. 5. Listopada.

Słychać iż główna kwatery Arcy Xcia Karola ma bydź do Schwetzingen przenie-

siona. — Siłę Austryackiey armii, która pod Kel stoi, podaia na 60,000 ludzi, a oprocz tego stoi ieszcze znaczne korpus pod Hünegen. — Z Manheimu musiano d. 22 p. m. wysłać spieszno 900,000 karabinowych ładunkow i 5000 haubicowych do armii. — Mowia za pewną rzecz, iż Francuzi osadzili nazad Frankenthal i Worms.

Z Włoch d. 28. Października.

Podług Medyolańskiej gazety, wychodzi bardzo wiele mieszkońcow z Mantui, których Francuzi blokuiąc jednę bramę fortecy wolno puszczaia. — Terazniejszy admirastracya Ferrary musi zaesze 40,000 centnarow zboża dla Francuzkiey armii pogotowiu trzymać. Zceł Ferrary muszą Francuzom we 2 miesiace 250,000 liw. zapłacić; intrata poczty, dochody z dobr Papieżkich &c także do nich należa. — Angielski wice krol Korsykański P. Elliot, nim z tamtąd odplynął uwolnił wszystkich Korsykańskich patryotow; z kondycją, aby w terazniejszey wojnie przeciwko Anglii niestuzyli. — Jenerał Buonaparte stara się teraz z mieszkońcow Lombardy, Xżestw Ferrary, Bononii &c. osobną armią Włoską uformować. — Armia Wurmsera ma się ieszcze z 25,000 woyska składać. — Jenerał Garnier na piśał z Tenda pod d. 7. t. m. do jenerała Buonaparte o pokonaniu rozboyniczych hord w Piemonckim &c. następujący raport: " Barbetowie są pobici i z wszystkich stron rozpruszszeni. Wodź rozboynikow Freron został zabity i wiele iego wspolnikow prosilo mię o łaskę, iż chcą odkryć kryjówki wspoltowarzyszow. Uważay obywatelu jenerale tych morderców, iako rozpruszonych i mało co niebezpiecznych. Ja znam tak iak ty wszystkie drogi, ponieważ w tej części Włoch 2 lata iuż kommanderuje. Niemasz dnia zebym ich 10-12 niekazał rostrzelać. ,,

Z Strazburga d. 31. Października.

Wczoray przybył tu jenerał St. Cyr, a dzisiay jenerał Moreau. Główna kwatery stanie dziś w Illkirch. Jenerał Desaix

ma najwyższą komendę nad wszystkimi wojskami zaczawszy ztąd aż do Landau. Większa część jego korpusu poszła do Kel gdzie się atakuje ze strony Austryaków spodziewają. Kilka półbrgad pomaszowało do Landau. Nad wojskami w Kel i okolo Kel ma generał St. Suzanne, a pod nim generałowie Vendamme i Decan komendę.

Z Paryża d. 30. Października.

Generał Jourdan znajduje się tu. — Z Tuluzy donoszą iż tamtędy przepłynęła z 29 okrętów złożona Hiszpańska flotta, między którymi jest 25 wojennych i obróciła swój bieg ku zachodowi. — Tutejsze pisma przywołują pod d. 9 października z Breścia: Dywizya Malseny idzie do Tryestu. Generał Kilmaine komenduje obleżeniem Mantui. Niemożna jeszcze przepowiedzieć czasu kiedy się ta forteca podda; ale to pewna iż iey na wielu rzeczach zbywa, i iey przedziwna iazda cierpi niedostatek furazów. W fortecy ma być kilka tysięcy chorych. Vaubois osadził w 10,000 Tyrol, a Angereau Veronę. Nasza linia jest 4 fortyfikowanemi miejscami, które niewiele ludzi do obrony potrzebują okryta. — Z Brest donoszą pod d. 21: Wczoraj przyprowadził tu nowy korsarz Buonaparte, który ztąd wyszedł, Angielski okręt o trzech masztach Xżę Clarence od 150 ludzi i 14 armat, który był z cukrem, rumem &c. z Jamayki do Londynu przeznaczony. Tę przywz szacują na pół miliona wartości. Wszystkie transporta, którechśmy się z Nantes, Orientu, Bordeaux, &c. spodziewali nadeszły tu szczęśliwie. — Oprócz tego przyprowadzono do naszych portow 21 przyw. (Podług Angielskich doniesień, został wyżej wspomniany korsarz Buonaparte od Anglików zabrany.) — W Medyolańskim, wystawia jeszcze wódz Lombardyjskich legionów obywatela Hoz, kilka batalionów do obrony kraiu z Włoskich patriotów, do których wszyscy Włoscy republikanie i rozpuszczone Piemontskie wojska &c. są wezwane.

Z Paryża d. 1. Listopada.

Tu się obawiają, żeby się ambasada Angielska na niczym nieskończyła. Jeden z sekretarzy ambasady odjechał już do Londynu nazad, i zapewnia iż lord Milmesbury z całą swoją ambasadą wnet ztąd wyjedzie. — Rada starszych potwierdziła rezolucyę rady 500 względem zakazu wprowadzania i przedarzy Angielskich towarów. — Dnia 30 p. m. wyprawił dyrektoryat do rady 500 poselstwo, w którym za dał ustawy przeciwko nadużyciu dziennikarzy wolności prasa. Dnia wczorayszego wyznaczyła rada do tego osobną komisysą, z Daunou, Simen, Vaublanc, Sieyes i Treilhard.

Z Paryża d. 3. Listopada.

Po upłynieniu 3 miesięcznego przydowania obywatela Reveiller Lepeaux, nastąpił Barras na prezydenta dyrektoryatu. — Dnia 31 października, miał przybyty tu pełnomocny poseł Landgrafa Hefsenkafelskiego u dyrektoryatu audyencya i przemówił w tym sposobie do niego: "Obywatelu Dyrektorowie! Xiążę Jegomśc Landgraf Hefsenkafelski, mianując mnie swem pełnomocnem ministrem, u Dyrektoryatu wykonawczego rzeczypospolitey Francuzkicy, zlecił mi, abym mu oświadczył jego wysoki szacunek dla rządu Francuzkiego i dla kaźdey z osobna osoby, które go składają. — Jeżeli zdarzenia na końcu przeszłego wieku i całkowita odmiana polityki w środku terażniejszego, rozzerwały przyjacielskie związki, które w przeszłym wieku łączyły Hefsyą z Francją razem, co jeszcze w żywej pamięci tkwi; to dowodzi szczególniejszy zapal z jakim Xżę Hefsenkafelski przystąpił do Bazyleyskiego traktatu, i jego postępek od tey interesującey epoki, iak żywo pragnie przywrócić to dobre porozumienie i zabezpieczyć dobro swego ludu. Podobne wynurzenia są naytrwalszą rękoymią traktatów i szczerých związków. Przywinięcie więc obywatele Dyrektorowie, świadectwo naydokładniejszey przychylności Xcia Hef-

senkafelskiego przezemnie, i bądźcie pewni o najszczerzej jego chęci dania wam tego dowodów. Sądzę się za szczęśliwego, iż mój J. O. Pan raczył mnie do utrzymania tej dobrej zgody wezwać. Będę się wszystkimi siłami starał abym sobie na wasze zaufanie zasłużył, i najwyższą dla mnie nadzieją będzie pozyskać przychylność Dyrektoryatu — Racście przyjać obywatela Dyrektorowie zapewnienie mego uszanowania, i najgorętsze życzenia dobra i szczęśliwości dla Rzeczypospolitej Francuzkiej. „

Odpowiedz prezydenta postowi Hefsenkafelskiemu.

Mości Panie pełnomocny posle Xcia Jmć Landgrafa Hefsenkafelskiego! Narod Francuzki odnowi zawsze z prawdziwą gotliwością te związki, które ich z tyła narodami połączy, co przez złe zrozumienia swój interes lub intrygi oderwały się w różnych czasach od niego. — Rzeczpospolita Francuzka jest zapewne nadto wielka, żeby się miała swych nieprzyjaciół choćby ich największa liczba była obawiać; ale jest oprócz tego za nadto szlachetna, za nadto otwarta i oprócz tego szacunie bardzo ludzkość, żeby niewolała rachować wiele przyjaciół i nieżyć z swemi sąsiadami w spokoju. — Landgraf Hefsenkafelski jest jeden z tych, który ściąga życzenie dyrektoryatu. Jego słuszny postępek, jest do tego momentu takim, że mu w oczach wszystkich porzecznych honor czyni i zyskuje całą przychylność Rzeczypospolitej. Może iey bydź pewny, tak iak ci, którzy podobnym z nim sposobem postępują. — Wykonawczy dyrektoryat powodowany duchem nowo uwolnionego ludu Francuzkiego, niechce naśla dować wybiegów ciemney i zakłany

polityki. Odpowiada na podstęp swych nieprzyjaciół przez otwarty swoy postępek, a na przychylność swych przyjaciół przez szczere i nieodmienne przywiązanie. — Oby wszystkie rządy dla szczęścia swych ludow i spokojności świata, odrzekły się swych starych maxym i do podobnych się prawideł wrocily! — Mości Panie pełnomocny ministrze, dyrektoryat wykonawczy wysłuchał z prawdziwym uczuciem oświadczeń przychylność któres imieniem Landgrafa Hefsenkafelskiego dla Francyi i iey rządu złożył. Zaprasza W Pana abyś oznaymił wdzięczność iego swemu Xciu i zapewnił go, iż nic ze strony Rzeczypospolitej Francuzkiej niepotrafi tak szczęśliwey zgody rozerwać. — Wykonawczy dyrektoryat winien W Panu podziękować, za osobiste iego życzenia co się tyczy dobra nasey Rzeczypospolitej. Jesteśmy pewni iż przez czas twego bawienia tu będzie wzajemne zaufanie między nami trwało, i tak do uszczęśliwienia obydwóch krajow iak do twego ukontentowania się przytoży. To jest szczere życzenie dyrektoryatu Rzeczypospolitej Francuzkiej. — Woyska które w Marsylii stały, do Włoskiej armii poszły, i nie zostało się tylko cokolwiek żołnierzy, co do utrzymania porządku są potrzebni.

Z Drezna d. 30. Października.

Nasza Elektorowa zostaje na pociechę całego kraju wciąży; z tej przyczyny zaczęto się po całym kraju od dnia dzisiejszego nabożeństwo. Żony obydwóch braci el kbra, także wciąży się znaydują. Szwedzki kanclerz Engeström, który iak wiadomo był na Szwedzkiego posta do Wiednia przeznaczony, przybył tu przeszłej środy i zabawi tu nieiaki czas.